

SPREEK
TAAL 3

Mijn leven in Nederland

NL

van Dale

VOOR HALFGEVORDERDE SPREKERS
VAN HET NEDERLANDS (NIVEAU A2-B1)

MODULE 15: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Mijn leven in Nederland

1. Ik ben geboren in Suriname p. 1
2. Hier zal ik nooit aan wennen p. 11
3. Mijn toekomst in Nederland p. 22
4. Overzicht woorden en zinnen p. 33
5. Handleiding voor de begeleider p. 35
6. Suggesties voor extra materiaal p. 45

kijk naar de foto

praat samen

wijs aan

luister

luister naar audio op
www.spreektaal.com

tik op de tafel

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

Scan de QR-code voor
een directe link naar
de audiobestanden.

1. Ik ben geboren in Suriname

Praten over diversiteit in Nederland

1.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waar zijn deze vrouwen?
Hoe kennen ze elkaar?
Waar praten ze over, denk je?

1.2 Luister naar het gesprek *Welkom in de buurt*. Je hoort Samantha en Sidra. Samantha gaat bij haar nieuwe buurvrouw langs om kennis te maken.

1.3 Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest daarna de zinnen voor. Luister naar de zinnen. Zijn ze waar of niet waar?

1. De vrouwen kennen elkaar nog niet.
2. De nieuwe buurvrouw is Amerikaans.
3. De vrouwen praten over hun afkomst.
4. De vrouwen hebben allebei een buitenlandse achtergrond.
5. Eén vrouw heeft een Marokkaanse schoonfamilie.
6. In de buurt wonen vooral oudere Nederlanders.
7. De vrouwen gaan volgende week samen eten.

1.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Waar zijn de vrouwen geboren? En waar zijn ze opgegroeid?
2. Welke achtergrond hebben hun ouders en voorouders?
3. Wat valt hen op aan de mensen in hun buurt?
4. Wat vinden ze van hun buurt?

1.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Wat weet je over de relatie tussen Nederland en Indonesië, Suriname en Curaçao?
2. Wat weet je over de komst van Turkse en Marokkaanse migranten naar Nederland?
3. Welke groepen migranten wonen er nog meer in Nederland? Wat weet je over hen?
4. Wonen er in Nederland veel mensen uit je geboorteland? Met wie van hen heb je contact?
5. Wonen er in je geboorteland migranten? Waar komen ze vandaan?

1.6 Luister naar de zin en maak de zin compleet. Kies het goede woord.

Kijk naar de woorden op de volgende pagina. Je begeleider leest de zinnen voor. Welke woord past in de zin? Wijs het goede woord aan. Soms kun je twee woorden kiezen.

1. Saïda heeft een dubbele Ze heeft een Nederlands en een Marokkaans paspoort.
2. Rita wil in Nederland Ze wil Nederlands leren en iets over de cultuur leren.
3. Mijn buurt is heel Er wonen veel verschillende mensen.
4. Zeki woont al dertig jaar in Nederland, maar hij komt ... uit Turkije. Daar is hij geboren.
5. Rami kwam als ... naar Nederland. Omdat het in zijn oorlog land was, kon hij daar niet blijven.
6. Sanja is in Bosnië geboren, maar ze is in Nederland Toen ze twee jaar was, kwamen haar ouders naar Nederland.
7. In onze buurt wonen veel uit Oost-Europa. De meesten komen uit Polen of Roemenië.
8. De Nederlandse ... bestaat uit mensen met veel verschillende culturen en tradities. 'Echt Nederlands' bestaat volgens mij niet.

1.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Kijk naar de woorden. Werk samen met je begeleider. Welke woorden passen bij elkaar? Maak groepjes van de woorden. Er zijn verschillende groepjes mogelijk.

1.8 Raad het woord.

Je begeleider geeft je een kaartje met een woord. Zeg het woord niet en laat het ook niet zien. Probeer het woord te omschrijven. Je begeleider moet het woord raden.

Begin bijvoorbeeld zo: *iemand die...*

Draai de rollen daarna om.
Ga door tot alle kaartjes op zijn.

1.9 Luister en tik op de tafel.

Je begeleider zegt een aantal woorden. Luister naar je begeleider. Waar ligt het accent? Zeg het woord na. Tik op de tafel als je het accent zegt.

1.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de woorden nog een keer. Zeg de woorden na.

1.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Hoi, ik ben de buurvrouw van nummer 38. Welkom in de straat.
- Dank je wel, wat aardig. Kom even binnen, wil je koffie?

- Ja, graag. Bevalt het een beetje tot nu toe?
- Nou, we moeten wel wennen hoor. We hebben hiervoor een paar jaar in de Verenigde Staten gewoond, mijn man is oorspronkelijk Amerikaans.

- Ja, dat snap ik. Wat voor achtergrond heb je, als ik vragen mag?
- Ik ben in Indonesië geboren. Mijn moeder is Indisch en de familie van mijn vaders kant is Chinees.

- Ben je daar ook opgegroeid?
- Nee, toen ik vier jaar was verhuisden we naar Nederland. En jij? Wat is jouw achtergrond, als ik vragen mag?

- Ik kom oorspronkelijk uit Suriname. Mijn ouders hebben allebei wortels in de kolonies. Mijn vader is op Curaçao opgegroeid en mijn moeder is Hindoestaans Surinaams.
- Wat interessant.

- Wat vind je van de buurt?
- Leuk! Het valt me op dat hier zo veel buitenlandse mensen wonen. Ik zie hier zoveel verschillende religies en achtergronden op straat.

- Dat klopt, je ziet hier vrouwen met hoofddoeken, donkere mensen, expats, ouderen, van alles.
- Ja, dat vind ik fijn, ik hou wel van een beetje diversiteit in de buurt.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

Hoe zie je dat Nederland een diverse samenleving is?
Herken je deze beelden? Zie je dit ook in je eigen buurt of omgeving?

1.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Welke verschillen tussen mensen zie je in je omgeving?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik zie...

En jij?

1.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.
Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

- Hoi, ik ben.... Welkom in de straat.
- ...

- Ja, graag. Bevalt het een beetje tot nu toe?
- ...

- Ja, dat snap ik. Wat voor achtergrond heb je, als ik vragen mag?
- ...

- Ben je daar ook opgegroeid?
- ... En jij? ...

- Ik kom oorspronkelijk uit...
- ...

- Wat vind je van de buurt?
- ...

- Dat klopt. Je ziet hier ...
- Ja, dat vind ik ...

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.15 Vertel samen een verhaal.

Kijk naar de foto en bedenk samen wie deze mensen zijn.

Welke achtergrond hebben ze?
 Waarom kwamen ze naar Nederland?
 Wat hebben ze in Nederland bereikt?
 Hoe hebben ze dat gedaan?

1.16 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint steeds het gesprek.
Je begeleider is steeds de ander.

1. Je hebt een vriendin die uit het buitenland komt. Ze wil graag inburgeren en de taal leren. Vertel haar hoe jij Nederlands hebt geleerd en hoe je contact met Nederlanders hebt gemaakt.
2. Je hebt een kennis met een buitenlandse achtergrond. Je stelt een vraag over zijn of haar afkomst.
3. Een vriend vraagt: 'Wat valt je op aan de Nederlandse samenleving?'. Je geeft je mening.
4. Een collega vraagt: 'In wat voor buurt woon je?' Vertel hier iets over.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *In wat voor omgeving ben je opgegroeid?*

1.18 Voer samen een gesprek.

Praat allebei over jullie afkomst. Vertel elkaar waar je bent geboren en opgegroeid.
Vertel ook waar je familie vandaan komt.

1.19 Voer samen een gesprek.

Vertel elkaar in wat voor omgeving jullie nu wonen. Is het een diverse omgeving of juist niet? Zie je verschillen tussen mensen? Welke verschillen zie je? Geef ook je mening over je omgeving.

1.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Praat met iemand uit je buurt over jullie omgeving.

- Wat valt jullie op aan de mensen in de buurt?
- Maak eventueel samen een wandeling.

2. Interview iemand over zijn of haar achtergrond.

- Vraag waar deze persoon is geboren en opgegroeid.
- Woont hij of zij nu ergens anders?
- Vraag ook naar de achtergrond van zijn of haar familie.

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Vorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

1.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Wat doen de mensen op de foto's?
Hoe kennen ze elkaar?
Waarover praten ze?

1.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

2. Hier zal ik nooit aan wennen

Praten over gewoonten en gebruiken

2.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Wat zie je op de foto?

Waar zijn deze mensen?

Wat is hun relatie?

Eet jij vaak met meer mensen?

2.2 Luister naar het gesprek *Iedereen heeft hier altijd haast*. Je hoort Fawad en Duncan. Ze zijn collega's. Ze praten met elkaar in de pauze op hun werk.

2.6 Kijk naar de foto's. Maak de zinnen af.

1. We hebben een mooi uitzicht vanuit ons huis.
We zien een groot ... met koeien.

2. We gaan Volgende week wonen we in
ons nieuwe huis.

3. Steven krijgt goed Hij heeft zijn
examen gehaald.

4. Chen heeft Hij moet naar school.

5. Op haar werk is geen goede sfeer.
Collega's ... vaak over elkaar.

6. Sinds mijn opa is overleden is mijn oma
vaak alleen. Ze voelt zich

7. De woonkamer is groot. Er is genoeg ... voor een grote bank en een eettafel met stoelen.

8. Het is lekker weer. Ga je mee op het ... wat drinken?

2.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Kijk naar de woorden. Werk samen met je begeleider. Welke woorden passen bij elkaar? Maak groepjes van de woorden. Er zijn verschillende groepjes mogelijk.

2.8 Maak een woordslang.

Aan welke woorden denk jij bij ...

- *gezelligheid* -

- *sociale controle* -

Je begeleider begint en zegt één woord. Daarna zeg jij één woord, dan je begeleider weer, enzovoorts. Probeer zoveel mogelijk woorden te zeggen.

2.9 Luister en kies de goede woorden.

Luister naar je begeleider. Hij of zij leest een aantal zinnen voor. Welke woorden hoor je? Wijs de goede woorden aan.

1. We gaan volgende week
a) verbouwen. **b)** verhuizen.
2. Wat leuk, dus jullie gaan
a) de stad door. **b)** de stad uit.
3. In het begin vond ik het echt
a) verschrikkelijk. **b)** vreselijk.
4. In een stad ben je
a) anoniem. **b)** eenzaam.
5. Dat valt me
a) echt op. **b)** wel op.
6. Mijn familie zie ik eigenlijk
a) nooit. **b)** weinig.
7. Ik houd van de drukte en de
a) gemeenschap. **b)** gezelligheid.
8. Het is 11.00 uur. Ik ga weer
a) aan de slag. **b)** aan het werk.

2.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

2.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Hoe is het?
- Heel goed, ik heb leuk nieuws. We gaan volgende maand verhuizen.

- Wat leuk! Naar een andere wijk in Utrecht?
- Nee, we hebben een huis gevonden in Maartensdijk. We willen graag weer in een dorp wonen.

- Konden jullie wel wennen aan het wonen in een stad?
- Nou, in het begin vond ik het echt vreselijk. Iedereen heeft hier altijd haast. En het is zo druk, ik miste de ruimte.

- Dat snap ik wel.
- En ik vind het jammer dat we in onze wijk zo weinig contact met de burens hebben.

- Was dat in Afghanistan anders?
- Ja, we woonden daar in een klein dorp. Iedereen kende elkaar.

- Vond je dat niet vervelend? Ik vind het juist fijn dat je in een stad anoniem bent. Er is geen sociale controle.
- Zo voelden wij dat helemaal niet. We waren een hechte gemeenschap en dat was prettig.

- Woont jouw familie in Utrecht?
- Nee, mijn moeder en mijn broer en zus wonen in Limburg. Ik zie ze daardoor eigenlijk maar weinig, helaas.
- O, wat jammer. Weet je wat ik gek vind? Feest vieren zonder je familie. Daar zal ik nooit aan wennen.

- Denk jij dat jij ooit uit Utrecht weggaat?
- Nee, dat denk ik niet. Ik ben hier al sinds mijn studententijd! Ik hou van de drukte en de gezelligheid.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

Welke gewoonten en gebruiken zie je op de foto?
Wat vind je van deze gewoonten en gebruiken?

2.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Van welke dingen in je woonplaats hou je?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik hou van...

En jij?

2.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.
Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

- Hoe is het?
- ...

- Wat leuk! Naar een andere wijk in Utrecht?
- ...

- Konden jullie wel wennen aan het wonen in een stad?
- ...

- Dat snap ik wel.
- ...

- Was dat in ... anders?
- ...

- Vond je dat niet vervelend? Ik vind het juist fijn dat je in een stad anoniem bent.
Er is geen sociale controle.
- ...

- ...
- Nee, mijn moeder en mijn broer en zus wonen in Limburg. Ik zie ze daardoor eigenlijk
maar weinig, helaas.
- ...

- ...
- Nee, dat denk ik niet. Ik woon hier al sinds mijn studententijd! Ik hou van de drukte en
de gezelligheid.

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.15 Luister en reageer.

Je begeleider leest een zin voor. Jij reageert.

1. Fawad zegt: 'In de stad heeft iedereen altijd haast.' Wat vind jij?
2. Peter zegt: 'Het is heel mooi in een dorp, maar het is te stil.' Wat vind jij?
3. Duncan zegt: 'Ik hou van drukte en gezelligheid.' Wat vind jij?
4. Mijn buurvrouw zegt: 'Ik vind het prettig als mensen in mijn buurt mij kennen.' Wat vind jij?

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

2.16 Voer samen een gesprek.

Kies samen een Nederlandse gewoonte, zoals tussen de middag brood eten, op tijd komen voor een afspraak met vrienden of Sinterklaas vieren. Praat hier samen over.

Geef antwoord op de volgende vragen:

- Wat vind je van deze gewoonte?
- Heb je deze gewoonte overgenomen?
- Hoe ben jij dit gewend?

Je kunt het gesprek een paar keer voeren. Kies dan steeds een andere gewoonte.

2.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Waarom moest je wennen toen je naar Nederland kwam?*

2.18 Voer samen een gesprek.

Praat met je begeleider over de gewoonten en gebruiken in jouw gezin of familie. Wat zijn bijvoorbeeld de gewoonten als er iemand jarig is? En zijn er speciale tradities met eten? Wat doen jullie met de verschillende feestdagen? Vraag ook naar de gewoonten en gebruiken van je begeleider.

2.19 Voer samen een gesprek.

Praat met je begeleider over je contact met familie, vrienden, buren en collega's. Hoe is dit contact? Wat bespreek je met je familie en wat juist niet? En met je vrienden, buren en collega's? Is het contact met buren in een dorp anders dan in de stad? Wat is jouw ervaring?

2.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

- 1. Praat met iemand die Nederlands spreekt over de gewoonten en gebruiken in zijn of haar familie. Vertel ook over jouw gewoonten en gebruiken.**
- 2. Praat met iemand die Nederlands spreekt over contact met mensen in de buurt.**
 - Ken je de mensen in je buurt?
 - Vergelijk de situatie nu in Nederland met vroeger in je herkomstland.
 - Is er een verschil?
 - Hoe komt dat?
- 3. Bedenk zelf wat je kunt doen.**

Vorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

2.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Uit hoeveel mensen bestaan deze families?
Wie is wie?
Wat doen ze in het weekend?

2.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

3. Mijn toekomst in Nederland

Praten over je dromen en wensen voor de toekomst

3.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Waar werkt deze vrouw?

Wat vindt ze van haar werk? Wat denk je?

Wil jij dit werk doen?

Waarom wel of waarom niet?

3.2 Luister naar het gesprek *Dat is mijn grootste wens*. Je hoort Gabriela en Ewa, haar vriendin. Gabriela belt Ewa.

3.3 Luister nog een keer naar het gesprek en kijk daarna naar de foto's.

Welke foto's horen bij het gesprek? Wijs ze aan.

3.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Waarom belt Gabriela met Ewa?
2. Welke opleiding heeft Gabriela in Chili gedaan?
3. Waarom is ze naar Nederland gekomen?
4. Waar werkt Ewa?
5. Ze heeft twee dromen. Wat zijn haar dromen?

3.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Waar woonde jij in je jeugd? Wat was het landschap in de omgeving van je huis?
2. Welk beroep hadden je ouders?
3. De droom van Ewa is om met haar man een eigen bedrijf te beginnen. Wil jij een eigen bedrijf beginnen? Waarom wel of niet? En zo ja, met wie wil je dat doen?

3.6 Luister naar het verhaal en kies het goede woord.

Je begeleider leest de tekst voor. Luister en kijk naar de **groene** woorden. Wijs het goede woord aan.

‘Mijn broer heeft tijdens een reis door Amerika Lucy **ontmoet/verdiend**. Ze waren meteen **veranderd/verliefd** en hadden een **hartstikke/verschrikkelijk** leuke tijd samen. Na drie maanden ging mijn broer weer terug naar huis en Lucy bleef in Amerika. Ze zien elkaar nu drie of vier keer per jaar. Natuurlijk hebben ze elke dag **contact/zin** en praten ze over hun **jeugd/toekomst** samen. Lucy wil het **best/liefste** in Amerika blijven. Ze heeft daar een leuke baan die haar goed **bevalt/gedraagt** en ze wil graag bij haar familie zijn. Mijn broer wil graag in Nederland wonen. Hij heeft hier zijn **droombaan/loopbaan** gevonden. Tsja, een moeilijke situatie. Ik vraag me af hoe dit verder gaat. 😞’

3.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Je begeleider leest de woorden in de linkerrij. Jij zoekt een woord uit de rechterrij dat erbij past. Wijs het woord aan.

- iets wat je heel graag wilt
- heel erg
- steeds hetzelfde
- iemand die een bedrijf heeft
- nog niet definitief
- een bedrijf met bloemen en planten
- in verwachting
- een stuk grond langs de zee

- hartstikke
- een kwekerij
- een ondernemer
- saai
- het strand
- voorlopig
- een wens
- zwanger

3.8 Raad het woord.

Je begeleider legt een aantal kaartjes met een woord erop op een stapeltje. Jullie mogen de woorden niet zien. Je pakt een kaartje. Kijk naar het woord. Kies wat je met het woord wil doen: tekenen, uitbeelden of omschrijven. Je mag het woord niet zeggen of laten zien.

Je begeleider probeert het woord binnen 30 seconden te raden. Daarna pakt je begeleider een kaartje en probeer jij het woord te raden.

Ga door tot alle kaartjes op zijn.
Wie heeft aan het einde de meeste woorden geraden?

Tip: gebruik je telefoon om de tijd bij te houden.

3.9 Hoeveel woorden hoor je?

Je begeleider leest de zinnen voor. Kijk niet naar de zinnen, luister er alleen naar. Je kunt je ogen dichtdoen. Tel met je vingers hoeveel woorden je hoort.

1. Leuk dat je belt.
2. Wanneer ga je beginnen?
3. Werken met kinderen was altijd mijn droom.
4. Het bevalt me hier hartstikke goed.

5. Ik vind het belangrijk om mijn eigen inkomen te verdienen.
6. Bovendien willen we graag verhuizen.
7. Dat is mijn grootste wens.
8. Onze toekomst is in Nederland.
9. Wat wil je hier het liefste doen?
10. Ik wist helemaal niet dat jullie dat wilden.

3.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

3.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Hé Ewa.
- Hoi, leuk dat je belt.
- Ik heb een baan gevonden.
- Wat leuk voor je. Waar is het en wanneer ga je beginnen?
- 1 mei is mijn eerste werkdag. Ik vind het zo leuk. Werken met kinderen was altijd mijn droom.

- Hoe is het op jouw werk?
- Gaat wel. Het is zwaar en eigenlijk heel saai. Ik denk niet dat ik mijn hele leven in de kwekerij wil blijven werken.
- Dat lijkt me ook.

- Waarom stop je niet?
- Ik vind het belangrijk om mijn eigen inkomen te verdienen. Bovendien willen we graag verhuizen.
- Waar willen jullie naartoe?
- Ik wil graag wat dichterbij het strand wonen. Dat is mijn grootste wens.
- Dat klinkt goed. Hebben jullie al gekeken naar huizen?
- Nee, eigenlijk nog niet.

- Maar jullie willen wel in Nederland blijven?
- Ja zeker. Onze toekomst is in Nederland.
- En wat wil je hier het liefste doen?
- Onze droom is om samen een eigen bedrijf te beginnen.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.12 Praat samen over de foto's.

Je droomt over een nieuw huis.

Kijk naar de foto's.

Waar moet het huis staan? Welke omgeving kies je?

Hoe moet het eruit zien? Welke inrichting kies je?

Met wie wil je daar wonen?

3.13 Praat samen over de kaartjes.

Je begeleider heeft een aantal kaartjes met daarop een beroep. Leg de kaartjes zo neer, dat jullie de beroepen niet kunnen zien.

Je begeleider pakt eerst een kaartje en vraagt aan jou: *Wil jij werken als ...? Waarom wel of waarom niet?* Jij geeft antwoord.

Daarna pak jij een ander kaartje en stel je de vraag aan je begeleider. Ga door tot alle kaartjes op zijn.

3.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

- Hé ...
- ...
- Ik heb een baan gevonden.
- ...
- 1 mei is mijn eerste werkdag. Ik vind het zo leuk. Werken met kinderen was altijd mijn droom.

- Hoe is het op jouw werk?
- ...
- Dat lijkt me ook.

- Waarom stop je niet?
- ...
- Waar willen jullie naartoe?
- ...

- Dat klinkt goed. Hebben jullie al gekeken naar huizen?
- ...

- Maar jullie willen wel in Nederland blijven?
- ...
- En wat wil je hier het liefste doen?
- ...

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.15 Voer samen de gesprekken.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je komt op straat een vriendin tegen. Ze vertelt dat ze een nieuwe baan gevonden heeft. Je reageert.
2. Je collega gaat bij zijn of haar vriendin in Griekenland wonen. Je vertelt wat je daarvan vindt.
3. Je dochter zegt dat ze na de middelbare school meteen gaat werken. Ze wil geen opleiding doen. Je zegt wat je daarvan vindt.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

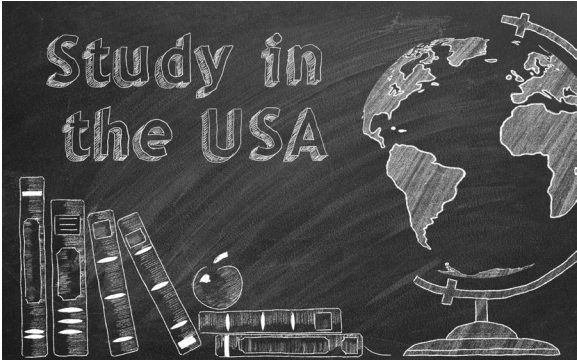

3.16 Vertel samen een verhaal.

Dit is Yuki. Kijk naar de foto's en bedenk samen een verhaal.

Wat zijn haar plannen voor de toekomst?

3.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *In welk land wil je het liefste wonen? Waarom?*

3.18 Voer samen een gesprek.

Praat samen met je begeleider over je dromen als kind. Vraag ook naar de dromen van je begeleider. Zijn deze dromen uitgekomen? Praat hierover.

3.19 Voer samen een gesprek.

Praat samen met je begeleider. Waar en hoe wil jij het liefste wonen? Beschrijf je favoriete woonsituatie en woonomgeving. Vraag ook naar de wensen van je begeleider.

- In welk land?
- Hoe ziet je huis eruit?
- Met wie woon je daar?
- Wat is het landschap?

3.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

- 1. Praat met iemand die Nederlands spreekt. Vertel over je plannen voor de toekomst.**
 - Hoe zie je jezelf over twintig jaar?
- 2. Vraag aan minimaal drie mensen die Nederlands spreken wat hun dromen voor de toekomst zijn.**
- 3 Bedenk zelf wat je kunt doen.**

Vorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

3.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Je ziet dezelfde vrouw op foto 1 en 2.

Waar komt deze vrouw vandaan?

Hoeveel uur per week werkt ze?

Wat doet ze na haar werk?

3.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

4. Overzicht woorden en zinnen

Je vindt de ingesproken audio-opnames op www.spreektaal.com.

1. Ik ben geboren in Suriname

de achtergrond
de afkomst
binnenkort
divers
de diversiteit
de expat
inburgeren
de kolonie
de migrant
de migratieachtergrond
de nationaliteit
oorspronkelijk
opgroeien
de religie
de rommel
de samenleving
de vluchteling
de voorouders
wennen
de wortels

Wat leuk dat je langskomt.
Ja, welkom in de straat.

Bevalt het een beetje?
Nou, we moeten wel wennen hoor.

Wat voor achtergrond heb je dan?
Mijn moeder is Indisch en de familie van mijn vader is Chinees.
Dus het is een beetje van alles.
Dat herken ik.
Dat is bij mij precies zo.

Wat is jouw afkomst?
Mijn ouders hebben allebei wortels in de kolonies.

Ze zijn hier als migrant naartoe gekomen.
De Nederlandse samenleving is heel divers.

Ik hou wel van een beetje diversiteit in de buurt.

Lukt het met inburgeren?
Nou, dat valt niet mee.

2. Hier zal ik nooit aan wennen

anoniem
de bestelbus
de drukte
eenzaam
de gemeenschap
de gezelligheid
haast hebben
hecht
missen
het nieuws
het platteland
roddelen
de ruimte
de sociale controle
het terras
het uitzicht
verhuizen
vreselijk
het weiland

Ik heb leuk nieuws.
We gaan volgende maand verhuizen.
Wat leuk!
Dus jullie gaan de stad uit?
Lekker weer naar een dorp.

Konden jullie wel aan de stad wennen?
In het begin vond ik het echt vreselijk.
Iedereen heeft hier altijd haast.
Ik miste de ruimte.
Nou, dat snap ik wel.

Iedereen kende elkaar.
Ik vind het juist fijn dat je in een stad
anoniem bent.
Niemand roddelt over je.
Er is geen sociale controle.

Weet je wat ik gek vind?
Feest vieren zonder je familie.
Daar zal ik nooit aan wennen.

Ik ben hier geboren en getogen!
Ik hou van de drukte en de gezelligheid.

Als je hulp nodig hebt bij de verhuizing, dan
hoor ik het wel.
Ik laat het je weten.

Toen ben ik met hem naar Nederland
gekomen.
Dat kwam toen eigenlijk niet goed uit.
Nee, maar ik was zo verliefd.
Het bevalt me hier hartstikke goed.

Het is in ieder geval niet mijn droombaan.
Ik wil graag wat dichterbij het strand wonen.
Dat is mijn grootste wens.
Dat klinkt goed.

Onze toekomst is in Nederland.
Wat wil je hier het liefste doen?
Onze droom is om samen een eigen bedrijf te
beginnen.
Daar is echt veel vraag naar in Nederland.

3. Mijn toekomst in Nederland

bevallen
het contact
de droom
de droombaan
een eigen zaak
hartstikke
het kinderdagverblijf
de kwekerij
het liefste
de ondernemer
het ondernemersdiploma
de peuterleidster
het product
ontmoeten
saai
het strand
de toekomst
verliefd
voorlopig
de wens
de zee
zwanger

Leuk dat je belt.
Ik heb groot nieuws.
Ik heb een baan gevonden.
Werken met kinderen was altijd mijn droom.

5. Handleiding voor de begeleider

Deze handleiding vind je in alle boekjes van SpreekTaal 3. Lees hem goed door voordat je met het materiaal gaat werken. Je vindt hier allereerst een algemene uitleg bij de oefentypes en daarnaast de specifieke instructies bij de oefeningen, waaronder de transcripten. Veel plezier!

5.1 Algemeen

SpreekTaal 3 is...

- ... ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau B1;
- ... gericht op de *mondelijke vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren. Het zwaartepunt ligt bij gesprekken voeren. Hieraan wordt als het goed is de meeste tijd besteed.
- ... gericht op *kilometers* maken en oefenen met spreken in een informele setting, op basis van gelijkwaardigheid tussen de anderstalige deelnemer en de begeleider.
- ... geschikt voor *een-op-eensituaties* tussen een deelnemer en een vrijwilliger, maar kan ook gebruikt worden *in groepen*, zoals een taalcafé.

Thema's en subthema's

SpreekTaal 3 bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema, dat vervolgens weer is onderverdeeld in drie subthema's. Het kan prettig zijn te starten met de module *Praten over jezelf*, deze staat in het teken van kennismaking. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden, je kunt op basis van interesse of behoefte samen een module kiezen. Sla een (sub)thema gerust over als de deelnemer dit al beheerst of als het niet relevant is.

Denk eraan om af en toe een (sub)thema te herhalen. Zo onthoudt de deelnemer de woorden en zinnen nog beter.

De oefeningen

De subthema's in een module hebben nagenoeg dezelfde opbouw. Zo kom je steeds dezelfde oefentypes tegen in dezelfde volgorde. Lees hieronder wat het doel is van ieder type oefening.

Oefening 1: een foto

Elk subthema begint met een foto en een aantal bijbehorende vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Wat weet hij of zij al over dit onderwerp? Dat is belangrijk bij het leren van nieuwe woorden. Die worden het beste onthouden als de deelnemer weet bij welke voor hem of haar bekende woorden ze horen. Zo wordt het woordennetwerk in het hoofd steeds breder en dieper.

Werk je met een groep?

Doe de opdracht gezamenlijk en inventariseer wat de deelnemers al over dit onderwerp weten. Laat je deelnemers in duo's werken? Wissel deze dan geregeld of wissel bijvoorbeeld af tussen twee- en drietalen. Het is voor deelnemers goed als ze af en toe met iemand anders praten.

Oefening 2: een luistertekst

Elk subthema bevat een opgenomen dialoog tussen twee of drie personen, zie www.spreektaal.com. Deze luisterteksten bieden de belangrijkste woorden en zinnen aan die de deelnemer kan gebruiken bij het uitvoeren van de spreekoefeningen. Bij deze oefening luisteren jullie naar het gesprek, zonder naar het transcript te kijken of een oefening te doen. De deelnemer hoeft het gesprek niet woord voor woord te begrijpen, het gaat erom dat de boodschap overkomt.

Oefening 3 en 4: begripsoefeningen bij de dialoog

Het is belangrijk om meerdere keren naar de dialoog te luisteren. Als begeleider heb je de kern van de tekst na één keer luisteren wel begrepen, maar voor de deelnemer is dit moeilijker. Hij of zij kent niet alle woorden en

kan niet alles in één keer onthouden. Herhaal daarom nog een keer de luistertekst. Laat de deelnemer alleen luisteren en niet het transcript lezen, anders wordt het een lees oefening in plaats van een luisteroefening. Oefenen met luistervaardigheid is erg belangrijk om daarna te kunnen spreken. Eventueel kun je - na een aantal keer - de tekst laten horen terwijl de deelnemer meeleeft met het transcript achterin het boekje. De deelnemer begrijpt de kern nu immers.

Werk je met een groep?

Voer de opdrachten gezamenlijk uit. Laat de deelnemers de vragen eventueel in duo's bespreken, maar controleer daarna of ze de kern van de tekst begrijpen.

Oefening 5: praat samen over de tekst

Hoe denken jullie over de onderwerpen die in de dialoog zijn besproken? Of wat weten jullie erover? Praat hierover, zodat de tekst dichterbij jullie eigen leefwereld komt te staan.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de vragen samen of met z'n drieën bespreken.

Oefening 6, 7 en 8: oefen met de nieuwe woorden

In de dialoog staan woorden die relevant zijn voor dit subthema. De deelnemer oefent deze woorden in verschillende speelse oefenvormen, zodat hij of zij ze beter onthoudt. Daarbij is herhaling erg belangrijk. Kijk er dus niet van op als de deelnemer een nieuw woord toch weer vergeet. Sommige taalkundigen denken dat je een woord wel zeven keer moet gebruiken voor je het onthoudt. Voor jou lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat anders.

- De *betekenis* van de nieuwe woorden kan de deelnemer ontlenen aan de foto's of de context van de zinnen. Probeer de deelnemer de betekenis van een woord eerst te laten raden. De woorden in SpreekTaal 3 zijn abstracter dan in SpreekTaal 1 en 2. Het taalniveau richting B1 is immers moeilijker.
- Laat deelnemers die goed kunnen lezen de betekenis van woorden zoveel mogelijk zelf opzoeken, met behulp van een (online) woordenboek of app. Het *Pocketwoordenboek Nederlands als Tweede Taal* van Van Dale is geschikt voor anderstaligen. Voorkom dat jij het woordenboek van de deelnemer bent: als jij de woorden steeds vertaalt, onthoudt de deelnemer ze minder goed. Komt de deelnemer er zelf niet uit? Omschrijf de betekenis dan zoveel mogelijk in het Nederlands en vermijd vertalingen in het Engels of een andere taal.
- Bij oefening 6 staan soms zinnen waarin een woord ontbreekt. Jij leest de zin voor en de deelnemer moet het woord dat in de zin past aanwijzen. Als je de zin leest, zeg dan bijvoorbeeld 'piep' of neurie op de plaats waar het woord moet staan. Laat de deelnemer niet meelesen met de zinnen, maar probeer echt met luistervaardigheid te oefenen.
- Bij oefening 7 vorm je vaak paren met woorden of zinsdelen. Hierbij zijn soms verschillende antwoorden mogelijk. Het gaat niet zozeer om goed of fout, maar om de vrije associaties van de deelnemer. Welke woorden horen volgens hem of haar bij elkaar? Vraag hierbij ook naar de reden: waarom horen ze bij elkaar? Als begeleider kun je uitleggen of deze combinaties voor jou ook logisch zijn.
- Oefening 8 bestaat uit een spelletje, zoals *Wie ben ik?* of *Raad het woord*. Verdere instructie staat steeds achterin de module. Houd de uitvoering van deze spelletjes simpel.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen waarbij je zinnen of woorden voorleest zoveel mogelijk gezamenlijk.

Dat geldt ook voor de spelletjes, bouw een extra spelelement in, zoals: *wie kan als eerste het woord raden?* of: *wie raadt de meeste woorden?* Als de deelnemers de bedoeling van een spelletje of oefening begrijpen, kunnen ze het ook in twee- of drietallen herhalen.

Oefening 9 en 10: verstaan en nazeggen

Met de oefening *Tik op de tafel* oefen je het woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent, ook wel de klemtoon genoemd. Zo valt in het woord *uitspraak* het accent op de eerste lettergreep *uit*. Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij of zij moeilijk te verstaan en soms zal zelfs de betekenis van het woord wijzigen (denk aan **voorkomen** en **voorkomen**). Naast woordaccent bestaat er ook *zinsaccent*: één of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken.

In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een woord of een zin;
- de deelnemer zegt het woord of de zin na;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij of zij het accent hoort (of houdt een papiertje in de lucht).

In de *klankoefeningen* wordt geoefend met het verstaan van klanken die anderstaligen (afhankelijk van de moedertaal) soms moeilijk waarnemen. Denk aan de lange en korte klinkers (*man-maan; bot-boot*), p-b (Arabisch), h-g (Slavische talen), l-r (Zuidoost-Azië), enzovoort. De werkwijze is als volgt:

- Lees de zinnen eerst voor jezelf. Je ziet zelf welk woord in de zin past. Bijvoorbeeld: *Gaat het vanmiddag nog a) regelen b) regenen?* Je ziet dat je hier *regenen* moet zeggen.
- Je leest de zin. De deelnemer luistert en leest mee in het boekje.
- Welk woord heeft hij of zij gehoord? *Regenen of regelen?* Laat de deelnemer het goede woord aanwijzen of zeggen.

Als de deelnemer naar de zinnen of woorden heeft geluisterd, kun je ze samen *nazeggen*. De begeleider leest de zin of het woord nog een keer voor, de deelnemer zegt na. Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleeft, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kun je ook een kleine verandering aanbrenge in de zin, bijvoorbeeld door een woord te vervangen door een ander woord.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen gezamenlijk. Jij moet immers de juiste klank of het juiste accent aanbieden. Bouw ook hier een extra spelelement in: tikken alle deelnemers tegelijk op de tafel? Tellen ze evenveel woorden? Laat de zinnen of woorden vervolgens gezamenlijk nazeggen (riedelen).

Oefening 11: lees het gesprek samen hardop

Het doel van samen hardop lezen is oefenen met intonatie en verbonden spraak. Deze oefening is alleen geschikt voor deelnemers die behoorlijk goed kunnen lezen, dus niet voor deelnemers die nog met veel haperingen lezen. Voor hen is het beter je na te zeggen.

Werk je met een groep?

Laat de hele groep de zinnen 'riedelen' (gezamenlijk nazeggen). Daarna kunnen de deelnemers de dialoog eventueel met z'n tweeën lezen. Zorg dat ze eerst het goede voorbeeld horen.

Oefening 12 en 13: praat samen over...

De deelnemer gebruikt de nieuwe woorden en zinnen in spreekoefeningen en krijgt daarbij hulp van foto's, kaartjes, zinnen of situaties. Deze oefeningen bereiden voor op de concrete, realistische gesprekssituatie aan het einde van een subthema.

Met de *pingpong* (oefening 13) oefent de deelnemer met vloeiend spreken. Door hetzelfde zinnetje zo vaak mogelijk achter elkaar te zeggen, slijpt de deelnemer een bepaalde zinsstructuur in, net als bij een taalriedel (in het materiaal van SpreekTaal 1 en 2). Het bereidt de deelnemer voor op de vrije spreekoefening, omdat hij of zij zelf de input levert. Omdat het zinnetje zo vaak mogelijk wordt herhaald, spreek je de creativiteit en de woordenschat van de deelnemer aan.

Bijvoorbeeld:

De deelnemer begint en zegt:
Ik kan goed koken, en jij?

De begeleider antwoordt:
Ik kan goed zingen, en jij?

De deelnemer antwoordt:
Ik kan goed fietsen, en jij?

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de foto-opdrachten (oefening 12) in duo's doen.

Begin tijdens de pingpong gezamenlijk. Maak een cirkel. Begin zelf, maak de zin af en vraag aan de deelnemer naast je: *en jij?* De deelnemer vraagt vervolgens aan de persoon naast hem of haar: *en jij?* Ga zo de hele cirkel af. Laat de deelnemers daarna de oefening in duo's herhalen.

Oefening 14, 15, 16: gestuurde spreekopdrachten

De fase van communicatie begint. In eerste instantie is dat nog gestuurd: een deelnemer maakt de dialoog af, voert korte gesprekje's of reageert op een opmerking of vraag. Deze gestuurde stap is erg belangrijk, voordat het oefenen met de zogenoemde vrije productie begint. Wanneer jullie samen een dialoog oefenen, doe dit dan zo natuurlijk en echt mogelijk. Begin bijvoorbeeld door elkaar te groeten of een algemene openingszin te gebruiken (*Hoe is het? Lang niet gezien!*).

Werk je met een groep?

Voer een dialoog of gesprek eerst samen met één deelnemer, terwijl de rest luistert. Deelnemers hebben veel aan zo'n voorbeeld. Laat de deelnemers dit daarna in duo's herhalen.

Oefening 17: de groepsopdracht

Dit is een extra oefening voor groepen, waarbij je steeds rondloopt. Als je met één deelnemer werkt, kunnen jullie de vraag ook aan elkaar stellen. De oefening werkt het beste als je met z'n allen opstaat en rondloopt. Doe zelf ook mee. Door te bewegen, wordt iedereen actiever. Onderzoek laat bovendien zien dat je kennis, zoals nieuwe woorden, beter onthoudt als je beweegt.

Oefening 18 en 19: de vrije productie

Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij of zij kan en wil zeggen. Laat de deelnemer zelf invullen waarover hij of zij wil praten in deze context (bedenk zelf een klacht, probleem, situatie, enzovoort). Als begeleider ben je soms gesprekspartner (praat allebei over...), soms speel je de rol van huisarts, werkgever, enzovoorts.

Werk je met een groep?

Lees de instructie gezamenlijk en oefen het gesprek met één deelnemer voor de hele groep. Laat ze het gesprek daarna in duo's voeren. Laat één duo hun gesprek eventueel voor de rest herhalen. Je kunt de oefening ook nog een keer doen in nieuwe duo's.

Oefening 20: de praktijkopdracht

Nu begint de praktijk: de deelnemer gaat de situatie die jullie samen hebben geoefend 'in het echt' uitvoeren. Het belangrijkste doel van deze praktijkopdrachten is het creëren van een succeservaring. Dit helpt om de drempel te verlagen tot meer taalcontact in het dagelijks leven. Taalcontact is een belangrijke succesfactor bij het verwerven van een tweede taal. Als begeleider speel je hierin een belangrijke rol.

Voor- en nabespreken van de praktijkopdracht

Bereid de praktijkopdrachten samen voor, dat verlaagt de drempel. Help bijvoorbeeld bij de keuze van een opdracht. Hoe beter de opdracht aansluit bij de leefwereld van de deelnemer, hoe groter de slaagkans en motivatie. De opdracht moet dus geen 'ver-van-hun-bedshow' zijn. Laat de wens van de deelnemer leidend zijn: leg niet op wat hij of zij moet doen. Meestal is de eerste opdracht een directe vertaling van de geoefende dialoog in de praktijk, zoals: voer een gesprek met de huisarts.

Sommige anderstaligen hebben een beperkt netwerk van Nederlandstaligen. Probeer samen te bedenken hoe de deelnemer dit netwerk kan vergroten en met wie hij of zij kan spreken (bijvoorbeeld een ouder bij school, een buurvrouw of een Nederlandse partner van een kennis). Misschien zijn er mensen uit je eigen netwerk met wie je de deelnemer in contact kunt brengen. Zo help je de deelnemer om de praktijkopdracht zelfstandig uit te voeren. Nadat de deelnemer de opdracht heeft uitgevoerd, is het belangrijk om samen *terug te kijken*. De belangrijkste winst van een praktijkopdracht is het toenemende zelfvertrouwen en de 'durf' van de deelnemer om het Nederlands in de praktijk te brengen. Benadruk dus de succesfactor van de uitvoering: wat ging er goed en geef vooral complimenten.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers hun eigen praktijkopdracht kiezen. Het geeft niet als ze allemaal iets anders doen. Laat de deelnemers vervolgens aan elkaar vertellen wat ze gaan doen, met wie en wanneer. Misschien kunnen ze een opdracht samen uitvoeren? Dat verlaagt de drempel. Laat de deelnemers ook samen terugkijken, door aan elkaar vragen te stellen.

Oefening 21: de slotfoto's

De slotfoto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken. Gebruik de vragen onder de foto's als opstapje naar jullie eigen verhaal en bedenk ook andere vragen.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers in duo's een verhaal bedenken en vertellen. Laat de duo's hun verhalen daarna uitwisselen.

Oefening 22: extra materiaal

Hoofdstuk 6 bevat allereerst suggesties voor laagdrempelige activiteiten binnen- of buitenshuis. Denk aan: een wandeling of samen een liedje luisteren of een aflevering kijken. Je kunt de liedjes samen met de deelnemer beluisteren en bekijken. De deelnemer hoeft de liedjes niet woord voor woord te verstaan: vraag vooral wat hij of zij ervan vindt.

Daarnaast vind je zoektips voor extra informatie over deze onderwerpen. Het materiaal bevat geen concrete links, die verouderen immers snel. Als je samen informatie opzoekt op internet, geef de deelnemer dan de controle over de computer of telefoon. Laat hem of haar zelf zoeken en stuur bij waar nodig, ook als de deelnemer niet computervaardig is. Het is immers de bedoeling dat de deelnemer dit uiteindelijk ook zelfstandig kan. Vraag wat de deelnemer begrijpt van de website. Geef pas daarna waar nodig taalondersteuning.

Overzicht met woorden en standaardzinnen

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste woorden en standaardzinnen. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen. De meeste van deze woorden en zinnen oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogen die de deelnemer zelf afmaakt. De woorden en zinnen zijn te beluisteren via www.spreektaal.com. Luister er samen naar en laat de deelnemer(s) de woorden en zinnen naspreken.

Feedback op de oefeningen

Als de deelnemer de opdracht uitvoert, wil hij of zij waarschijnlijk weten of dat goed is en verwacht feedback. Feedback of commentaar hoort vooral thuis in een formele lessituatie (onderwijs van een NT2-docent), wees hierin terughoudend. SpreekTaal gaat uit van een gelijkwaardige relatie. Je kunt je deelnemer wel af en toe feedback te geven, maar houd je dan aan de volgende 'gouden regels':

1. Geef complimenten

Natuurlijk hoor je fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg vooral wat goed gegaan is. Dit is motiverend voor de deelnemer. Geef bijvoorbeeld een compliment omdat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of omdat hij of zij een duidelijke uitspraak had.

2. De inhoud gaat voor de vorm

Wat een deelnemer zegt, is veel belangrijker dan hoe het gezegd wordt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden gebruikt, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde staan. Of dat hij of zij nog geen perfecte uitspraak heeft of niet de juiste vorm van de verleden tijd gebruikt. Dat maakt niet uit. Oefenen is het doel.

Het geven van feedback op de vorm is de taak van een NT2-docent in een lessituatie. Het geven van effectieve feedback vraagt immers veel vakkennis over taalstructuur, taalniveaus en didactiek. Het is daarom beter om dit aan een bevoegde NT2-docent over te laten.

3. Doorgaan naar de volgende oefening

Bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als je het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kun je gerust doorgaan naar een volgende oefening.

Wat vind je niet terug in SpreekTaal 3?

- Uitleg over of oefeningen met grammatica.

In SpreekTaal 3 is bewust geen expliciete aandacht voor grammatica, omdat het te veel nadruk legt op *hoe* de deelnemer iets moet zeggen. Dit belemmert de spontane, spreektaalige productie en komt het doel van SpreekTaal 3, namelijk 'kilometers maken' in het Nederlands, niet ten goede. Wel oefent de deelnemer met standaardzinnen. Sommige deelnemers vragen expliciet om grammatica, vaak omdat zij dit gewend zijn

vanuit eerder genoten taalonderwijs. Leg uit dat taalcoaching hier niet voor bedoeld is. Verwijs de deelnemer met grammatica-vragen door naar de NT2-docent. Vertel dat je veel moet oefenen om beter een taal te spreken.

- Lees- en schrijfoopdrachten

Het materiaal is nadrukkelijk bedoeld om de mondelinge vaardigheden te oefenen. Deelnemers schrijven de antwoorden dus niet of nauwelijks op.

SpreekTaal 3 voor laaggeletterde deelnemers

Deelnemers die niet of weinig kunnen lezen of schrijven, kunnen hun mondelinge vaardigheden vaak prima verbeteren, door veel te luisteren en te oefenen met gesprekken die zij interessant vinden. Zij hebben bij het leren van de taal niet zoveel steun aan geschreven taal. Hoewel deze deelnemers meestal heel graag willen leren lezen en schrijven, is het belangrijk om het spreken en luisteren zonder schrift te oefenen. SpreekTaal 3 is daarom zo gemaakt dat ook een laaggeletterde het samen met een begeleider grotendeels kan gebruiken. De begeleider leest de instructie of opdracht voor en legt uit wat de bedoeling is. SpreekTaal 3 is niet geschikt als lesmateriaal om te leren lezen en schrijven. Hiervoor kan de deelnemer beter een (Alfa) NT2-cursus volgen met een NT2-docent.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau B1?

SpreekTaal 3 biedt oefenmateriaal tussen niveau A2 en niveau B1. Een deelnemer kan op niveau B1 bijvoorbeeld:

- gesproken taal begrijpen over vertrouwde zaken uit zijn of haar dagelijkse omgeving, zoals werk, school of vrije tijd.
- de beschrijving begrijpen van gebeurtenissen, gevoelens en wensen.
- de hoofdpunten begrijpen uit radio- en tv-programma's die aansluiten bij de actualiteit of de interesses van de deelnemer.
- ervaringen, gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities beschrijven.
- redenen en verklaringen geven voor zijn of haar mening en/of plannen.
- een verhaal vertellen of de plot van een boek of film weergeven en hierover een mening geven.
- zich redden in de meeste spontane situaties die zich kunnen voordoen in het Nederlands.
- onvoorbereid deelnemen aan een gesprek over onderwerpen die vertrouwd zijn, zijn of haar belangstelling hebben of die betrekking hebben op het dagelijks leven (bijvoorbeeld familie, hobby's, werk, reizen en actuele gebeurtenissen).

Een deelnemer kan zich dus al redelijk in het Nederlands redden, als de gesprekken gaan over onderwerpen die dichtbij hem of haar staan. De woordenschat van de deelnemer zal voor een groot deel tot de dagelijkse omgeving (thuis, werk, hobby's) zijn beperkt.

5.2 Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Ik ben geboren in Suriname

Oefening 1.2, 1.3 en 1.4

Transcript bij *Welkom in de buurt*.

[geluid van een deurbel]

- Samantha: Hoi, goedenavond. Sorry dat ik zomaar aanbel. Maar ik ben de buurvrouw, van nummer 38. Jullie zijn net verhuisd toch?
- Sidra: Ja, dat klopt.
- Samantha: Ja, ik kom gewoon even langs om me voor te stellen. Ik ben Samantha, hoi.
- Sidra: Sidra Pearson. Wat leuk dat je even langskomt.
- Samantha: Ja, welkom in de straat.
- Sidra: Dank je wel, wat aardig. Kom even binnen, wil je koffie?
- Samantha: Ja, waarom ook niet. Lekker.
- Sidra: Let niet op de rommel trouwens, we zijn nog bezig om de dozen uit te pakken.
- Samantha: Ja natuurlijk, geen probleem. Bevalt het een beetje, tot nu toe?
- Sidra: Nou, we moeten wel wennen hoor. We hebben hiervoor een paar jaar in de Verenigde Staten gewoond. Mijn man is oorspronkelijk Amerikaans. Maar ja, ik wilde toch weer terug naar Nederland.
- Samantha: Ja, dat krijg je hè, als je met een Nederlandse trouwt.
- Sidra: Precies. Nou, maar ik ben ook niet alleen maar Nederlands, hoor.
- Samantha: Nee? Wat voor achtergrond heb je dan?
- Sidra: Ik ben hier geboren. Mijn moeder is half Indisch en de familie van mijn vader is Chinees. Dus ja, het is een beetje van alles, zeg maar.
- Samantha: Ja, dat herken ik hoor, dat is bij mij precies zo.
- Sidra: Ja? Wat is jouw afkomst dan, als ik vragen mag?
- Samantha: Mijn ouders hebben allebei wortels in de kolonies. Mijn vader is op Curaçao opgegroeid. Mijn moeder is Hindoestaans. Haar voorouders komen uit India, maar ze is opgegroeid in Suriname. Daar ben ik ook geboren.
- Sidra: Ben je daar ook opgegroeid?
- Samantha: Nee, toen ik vier jaar was, verhuisden we naar Nederland.
- Sidra: En woon je hier al lang, in deze omgeving?
- Samantha: Ja, een paar jaar. Ik woon nu samen met mijn vriend. Zijn ouders komen uit Marokko. Zij zijn hier in de jaren zeventig als migrant naartoe gekomen om te werken. Dus ja, echt Hollands kun je mij ook niet noemen.
- Sidra: Nee, maar ja, wat is dat dan ook? Echt Hollands? Bestaat dat wel? Zoveel Nederlanders hebben een migratieachtergrond. De Nederlandse samenleving is heel divers. Hier in de buurt is dat toch ook. Het valt me op dat hier zo veel verschillende mensen wonen.
- Samantha: Ja klopt, dit is een heel diverse buurt. Er wonen hier mensen met allerlei religies, achtergronden en nationaliteiten. Echt, je ziet hier vrouwen met hoofddoeken, donkere mensen, expats, ouderen. Naast mij, op nummer 36, wonen sinds kort Syrische vluchtelingen. Die zijn ook nieuw.
- Sidra: Ja, fijn, ik hou wel van een beetje diversiteit in de buurt. Mijn man ook, gelukkig.
- Samantha: Ja, lukt het een beetje met inburgeren? Spreekt hij de taal al?
- Sidra: Nou, dat valt niet mee. Hij heeft een paar taallessen gehad, maar verder...
- Samantha: Tja, het is ook niet makkelijk. Zeg, er is binnenkort een straatbarbecue, dan moeten jullie zeker komen. Zo leer je de andere burens ook kennen.
- Sidra: Leuk, ja, dit lijkt me een hartstikke fijne buurt.

Oefening 1.3

Lees de zinnen na afloop van het fragment in een rustig tempo voor.

1. waar
2. niet waar
3. waar
4. waar
5. waar
6. niet waar
7. niet waar

Oefening 1.8

Schrijf de volgende woorden op een memoblaadje of post-it. Je kunt natuurlijk woorden weglaten of toevoegen naargelang de interesses van de deelnemer en jezelf.

de expat, de vluchteling, verhuizen, inburgeren, wennen, opgroeien, divers, buitenlands.

Oefening 1.9 en 1.10

Lees de woorden in een rustig tempo voor. De dikgedrukte delen laten zien waar het accent ligt.

Let op: de deelnemer kijkt niet naar de woorden. Hij of zij luistert alleen.

vluchteling
migrant
oorspronkelijk
inburgeren
nationaliteit

samenleving
diversiteit
achtergrond
opgroeien
religie

2. Hier zal ik nooit aan wennen

Oefening 2.2, 2.3 en 2.4

Transcript bij *Iedereen heeft hier altijd haast.*

- Fawad: Hè hè, even pauze.
- Duncan: Ja, lekker. Het is druk. Zal ik koffie voor je meenemen?
- Fawad: Graag.
- Duncan: Hoe is het?
- Fawad: Heel goed, ik heb leuk nieuws. We gaan volgende maand verhuizen.
- Duncan: Wat leuk! Naar een andere wijk in Utrecht?
- Fawad: Nee, we hebben een huis gevonden in Maartensdijk. Een huis met een tuin, met uitzicht op de weilanden.
- Duncan: Fijn voor je, zeg! Dus jullie gaan de stad uit?
- Fawad: Ja, heerlijk. Lekker weer naar een dorp. Mijn vrouw en ik hebben in Afghanistan eigenlijk altijd op het platteland gewoond. We zijn in hetzelfde dorp geboren.
- Duncan: Wat grappig! Konden jullie wel aan de stad wennen, toen jullie hier kwamen wonen?
- Fawad: Nou. In het begin vond ik het echt vreselijk. Iedereen heeft hier altijd haast. En het is zo druk, al die auto's en fietsen. Ik miste de ruimte.
- Duncan: Nou, dat snap ik wel.
- Fawad: En ik vind het jammer dat we in onze wijk zo weinig contact met de burens hebben.
- Duncan: Was dat in Afghanistan anders?
- Fawad: Ja, we woonden daar in een klein dorp. Iedereen kende elkaar.
- Duncan: Vond je dat niet vervelend? Ik vind het juist fijn dat je in een stad anoniem bent. Je kunt doen wat je wilt. Niemand roddelt over je en er is geen sociale controle.
- Fawad: Zo voelden wij dat helemaal niet. We waren een hechte gemeenschap. De mensen hielpen elkaar als dat nodig was. Dat was prettig. En we waren het gewend natuurlijk. We hadden ook veel familie in ons dorp. Dat was heel gezellig. In Utrecht zijn we in het begin best eenzaam geweest. Woont jouw familie in Utrecht?

- Duncan: Nee, mijn moeder en mijn broer en zus wonen in Limburg. Ze wonen nog in het dorp waar ik ben opgegroeid. Het is heel mooi daar, maar ik zou er niet meer willen wonen. Het is te stil. Ik vind het wel jammer dat ik mijn familie daardoor niet zo vaak zie. Het is toch wel anderhalf uur rijden.
- Fawad: Anderhalf uur? Dat is toch helemaal niet ver? Je moet je familie eens wat vaker opzoeken. Dat is toch gezellig? Weet je wat ik gek vind? Feest vieren zonder je familie. Dat zie ik soms bij mijn burens: ze vieren hun verjaardag met hun vrienden, maar ze nodigen hun familie niet uit. Dat zou ik zelf nooit doen. Daar zal ik ook nooit aan wennen.
- Duncan: Ja, misschien heb je wel gelijk, maar wat denk je, ga je de stad missen?
- Fawad: Misschien een beetje. Je hebt hier alles dichtbij: winkels, cafés, de bibliotheek, het ziekenhuis. Dat heb je in Maartensdijk niet.
- Duncan: ... en alle restaurantjes.
- Fawad: Ja, die ook. Dat vind ik wel heel leuk van een grote stad, dat je daar alles kunt eten: Turks, Spaans, Libanees. Er zijn in Utrecht ook een paar Afghaanse restaurants. Daar hebben we vaak gegeten. Maar ik blijf gewoon in Utrecht werken. Dus ik ben hier in ieder geval nog een aantal dagen per week.
- Duncan: Dat is zo.
- Fawad: Denk jij dat jij ooit uit Utrecht weggaat?
- Duncan: Nee, dat denk ik niet. Ik woon hier al sinds mijn studententijd. Ik heb altijd in het centrum gewoond. Ik hou van de drukte en de gezelligheid. Misschien als ik ooit kinderen krijg.
- Fawad: Ja, een beetje meer ruimte is wel lekker met kinderen.
O, het is 11.00 uur. Ik ga weer aan het werk.
- Duncan: Ik ook. Zeg, als je hulp nodig hebt bij de verhuizing, dan hoor ik het wel.
Een vriend van me heeft een bestelbusje. Dat mag ik vast wel gebruiken.
- Fawad: Dat is fijn. Ik laat het je weten. Werk ze!

Oefening 2.9 en 2.10

Lees de volgende zinnen in een normaal tempo voor.

1. We gaan volgende week verhuizen.
2. Wat leuk, dus jullie gaan de stad uit.
3. In het begin vond ik het echt vreselijk.
4. In een stad ben je anoniem.
5. Dat valt me wel op.
6. Mijn familie zie ik eigenlijk weinig.
7. Ik hou van de drukte en de gezelligheid.
8. Het is 11.00 uur. Ik ga weer aan het werk.

3. Mijn toekomst in Nederland

Oefening 3.2, 3.3 en 3.4

Transcript bij *Dat is mijn grootste wens*.

- Ewa: Hé Gabriela, leuk dat je belt.
- Gabriela: Ja, ik móest je even bellen. Ik heb groot nieuws.
- Ewa: O ja? Ben je zwanger?
- Gabriela: Nee joh, ik heb een baan gevonden.
- Ewa: Wat? Waar?
- Gabriela: In een kinderdagverblijf.
- Ewa: Wat leuk voor je. Wanneer ga je beginnen?

Gabriela: 1 mei is mijn eerste werkdag. Ik vind het zo leuk. Werken met kinderen was altijd mijn droom. Al vanaf dat ik klein was.

Ewa: Je hebt in Chili toch ook een opleiding voor peuterleidster gedaan?

Gabriela: Ja, klopt. Maar toen ik net klaar was, ontmoette ik Hans. En toen ben ik met hem naar Nederland gekomen.

Ewa: Dat kwam toen eigenlijk niet goed uit.

Gabriela: Nee, maar ik was zo verliefd. En ik ben blij dat ik naar Nederland gegaan ben. Het bevalt me hier hartstikke goed.

Ewa: Nou, ik ben echt blij voor je.

Gabriela: Dankjewel.
Hoe is het op jouw werk?

Ewa: Gaat wel. Ik denk niet dat ik mijn hele leven in de kwekerij wil blijven werken. Het is in ieder geval niet mijn droombaan. Het is zwaar en eigenlijk heel saai.

Gabriela: Dat lijkt me ook.
Waarom stop je niet? Oleg heeft nu toch een goede baan?

Ewa: Dat is waar. Maar ik ga niet alleen thuis zitten. Ik vind het belangrijk om mijn eigen inkomen te verdienen. Bovendien willen we graag verhuizen. En dat kost veel geld.

Gabriela: Waar willen jullie naartoe?

Ewa: Ik wil graag wat dichterbij het strand wonen. Dat is mijn grootste wens. Ik hou van de zee. En dan neem ik een hond. Dan kan ik elke dag lekker op het strand wandelen.

Gabriela: Dat klinkt goed. Hebben jullie al naar huizen gekeken?

Ewa: Nee, eigenlijk nog niet.

Gabriela: Maar jullie willen wel in Nederland blijven?

Ewa: Ja zeker. Onze toekomst is in Nederland.

Gabriela: En wat wil je hier het liefste doen?

Ewa: Onze droom is om samen een eigen bedrijf te beginnen.

Gabriela: Een eigen zaak? Spannend! Wat voor bedrijf?

Ewa: Een kaaswinkel met Poolse producten. Daar is echt veel vraag naar in Nederland. En we hebben natuurlijk goede contacten in Polen.

Gabriela: Ja, ik wist helemaal niet dat jullie dat wilden.

Ewa: Nee, ik heb het er ook nooit over. Het is vooral nog een droom. Ik vind dat we eerst nog beter Nederlands moeten leren. En als je een eigen bedrijf wilt beginnen in Nederland, moet je je ondernemersdiploma halen.

Gabriela: Oké. En je hebt geld nodig ...

Ewa: Ja, ook dat. Ik denk dat ik voorlopig nog maar even in de kwekerij blijf werken!

Oefening 3.8

Schrijf de te raden woorden op een kaartje of post-it. Kies bijvoorbeeld deze woorden:
het kinderdagverblijf, het strand, de zee, de opleiding, verliefd, de kwekerij, een eigen zaak, het ondernemersdiploma, de toekomst, de droom.

Oefening 3.13

Schrijf de volgende woorden op een memoblaadje of post-it:
de peuterleider/de peuterleidster, de medewerker in een kwekerij, de arts, de docent, de ondernemer, de timmerman/de timmervrouw, de advocaat, de financieel medewerker, de verpleegkundige, de verkoper/verkoopster in een winkel, de ober/de serveerster.

Je kunt natuurlijk woorden weglaten of toevoegen naargelang de interesses/ervaringen van de deelnemer en jezelf.

6. Suggesties voor extra materiaal

Doe samen iets leuks

- Luister samen naar liedjes over dit thema. Vraag elkaar of je woorden herkent. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt begrepen of besproken. Suggesties voor Nederlandstalige liedjes bij deze module zijn:
 - De toekomst* – 3JS
 - Droomhuis* – Kinderen voor kinderen
 - Opzij* – Herman van VeenJe kunt de liedjes en bijbehorende video's op YouTube vinden.
- Kijk samen een stukje van een tv-programma waarin het multiculturele verleden van Nederland een rol speelt, zoals *Suriname, mijn thuisland*. Op de website van de NPO zijn ook verschillende programma's en documentaires over Nederlands-Indië te vinden. Andere suggesties zijn: *Groeten uit Holland* of *Marokkaanse moeders*.
- De diversiteit in de Nederlandse samenleving heeft ook invloed op de Nederlandse keuken. Welke buitenlandse gerechten eten jullie graag? Of welke Nederlandse maaltijden ken je? Breng eventueel zo'n gerecht mee of maak het samen klaar.
- Loop samen een rondje door jullie woonomgeving. Zijn er in jullie omgeving sporen te vinden van het multiculturele verleden van Nederland? Denk aan straatnamen, standbeelden of gebouwen. Je kunt ook recentere voorbeelden zoeken, zoals winkels met buitenlandse producten of restaurants.

Extra informatie

- Naar schatting 98 procent van de Nederlanders heeft buitenlandse voorouders. Op de website 'vijfeeuwenmigratie.nl' vind je informatie over de geschiedenis van migranten in Nederland tussen 1580 en nu.
- 'Net in Nederland' is het online platform voor nieuwkomers van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). Er zijn ruim vijftienhonderd video's te vinden met Nederlandse en Arabische ondertiteling.

Colofon

SpreekTaal 3 is ontwikkeld door Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2 (Vrije Universiteit Amsterdam), met financiering van het Oranje Fonds en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

- Auteurs:** Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2: Martijn Baalman en Anne Hammers
- Redactie:** Sylvia de Groot Heupner, Anne Hammers, en Annemarie Nuwenhoud, met dank aan Germaine Trooster en Carola van der Voort.
- Met dank aan:** De feedback van tientallen vrijwilligers en deelnemers, Esra van den Aker, Marijke Huizinga en Annabelle Lock.
- Vormgeving:** Vrij in Vorm, Rotterdam
- Audio:** Studio de Lat, Groningen
- Audiobestanden:** De audio-bestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.spreektaal.com
- Beeldmateriaal:** Al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Stichting Het Begint met Taal.
- Bronnen:** Shutterstock (foto's)

Wil je taalcoach worden of zoek je een taalcoach?

Vind een overzicht van alle taalcoach-organisaties op: www.taalcoaching.nl

SpreekTaal 3 - Mijn leven in Nederland

ISBN 9789460775901

ISBN 9789460775918 (complete serie)

NUR 110

Meer informatie?

Neem contact op met Stichting Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

Van Dale Uitgevers

Postbus 13288

3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl

www.vandale.nl / www.vandale.be

van Dale

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is het meestgebruikte materiaal voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is speciaal ontwikkeld voor en door taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

SpreekTaal is:

- geschikt voor 1-op-1 taalcoaching, taalcafés en groepjes
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- laagdrempelig, leuk en leerzaam!

De methode bestaat uit drie series: SpreekTaal 1 (niveau 0 tot A1+), SpreekTaal 2 (niveau A1 tot A2) en SpreekTaal 3 (niveau A2 tot B1). Alle series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen. Elke afzonderlijke module biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching. De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.spreektaal.com.

SpreekTaal 3 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kinderen en school	11 Over Nederland
2 Sociale contacten	7 Ondernemen	12 Wonen
3 Stage en vrijwilligerswerk	8 Werk	13 Leren
4 Zaken regelen	9 Gezondheid	14 Geld
5 Vrije tijd	10 Werk zoeken	15 Mijn leven in Nederland

Stichting Het Begint met Taal

Taal en contact zijn onmisbaar om mee te kunnen doen. Taalcoaching door vrijwilligers – online of fysiek – is hét middel voor de 600.000 nieuwkomers in Nederland die de taal willen oefenen. Stichting Het Begint met Taal vergroot de bekendheid en effectiviteit van taalcoaching, ondersteunt lokale organisaties die taalcoaching bieden en koppelt met Kletsmaatjes vrijwilligers aan nieuwkomers voor online ontmoetingen. Ook werken we samen met gemeenten, werkgevers en taalscholen. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl.

© 2020 Het Begint met Taal
© 2020 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden

